BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE:

FRAGMENTE DIN CARTEA „POVESTEA MEA ŞI A FOTBALULUI“ 14

După ce joacă în echipa din orăşelul Barkking, apoi în diverse selecţionate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în prima echipă a clubului, iar în urma plecării vechiului său rival, internaţionalul John Smith, devine titular.

Moore povesteşte apoi despre debutul în prima reprezentativă a Angliei şi despre alte întîlniri internaţionale. Apoi, el s-a ocupat de turneul de la New York ediţia 1963 şi de apariţia lui Alf Ramsey în conducerea echipei Angliei, precum şi despre memorabilul meci Anglia. — Restul lumii, desfăşurat pe Wembley cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la înfiinţarea Federaţiei engleze de fotbal. Curînd el pleacă la Rio de Janeiro pentru a participa la „Mica cupă mondială“, alături de echipele Braziliei, Argentinei şi Portugaliei. Aci Moore are sarcina să-l marcheze pe Pelé, acesta lăsîndu-i o frumoasă impresie. Brazilia a învins cu 5—1.

Revenind la activitatea internă, Moore a povestit cum a ajuns West Ham în finala Cupei.

În ultimul capitol publicat am aflat despre o întîmplare mai puţin fericită din viaţa lui Moore : primele simptome ale unei boli ce va necesita o intervenţie chirurgicală, operaţia propriu zisă, convalescenţa şi revenirea pe terenul de fotbal.

În „Cupa Cupelor“

Prima uşă am deschis-o în această competiţie în oraşul belgian Gand. De la bun început, Ron Greenwood analiza fiecare meci dinainte, un fel de ante-planificare care se practică pe scară tot mai largă în fotbalul insular şi care este de importanţă vitală pentru noi atunci cînd jucăm pe continent.

Dat fiind că aceste meciuri se joacă în două manşe, acasă şi în deplasare, nu mai este suficient să te înfăţişezi pe teren făcîndu-ţi jocul tău normal şi sperînd că vei fi echipa mai bună. Secretul constă în a cunoaşte, a şti ceea ce trebuie să realizezi în fiecare din aceste două jocuri. În momentul deplasării noastre în Belgia, n-am avut decît o singură dorinţă şi ţintă : să nu pierdem. Întreaga tactică a echipei noastre era axată pe apărare. Ron Greenwood pregătise un dosar care conţinea fişele tuturor adversarilor noştri, cu date detaliate asupra jocului lor de echipă şi asupra calităţilor şi posibilităţilor lor individuale. Cele trei ore şi jumătate, cît a durat trecerea Canalului Mînecii, n-am făcut altceva decît să studiem acest dosar.

Antrenorul nostru pregătise totul sub forma a 12 „lecţii“ pe care ni le-am însuşit ca şi cum am fi învăţat o temă la şcoală. Ideea era ca fiecare dintre noi să poată gîndi acest joc.

Am învins pe La Gantoise cu 1—0 în deplasare. În meciul retur am jucat cu mult sub posibilităţile noastre şi nu am reuşit decît un meci nul, 1—1, suficient însă pentru calificarea în turul următor cu un golaveraj favorabil de 2—1. Din cauza indisponibilităţii mele nu am putut participa nici la cele două meciuri din turul următor împotriva echipei Spartak Sokolovo. Am cîştigat acasă cu 2—0 şi am pierdut în deplasare cu 2—1, calificîndu-ne din nou datorită golaverajului superior.

În sferturile de finală am avut de înfruntat echipa elveţiană Lausanne care număra nu mai puţin de opt internaţionali în componenţa ei. Pe deasupra, nu mai pierduse acasă nici un meci de nu se mai ştia cînd. În prima manşă, la Lausanne um cîştigat cu 2—1, iar acasă la Upton Park, cu 4—3. Brain Dear, unul din jucătorii noştri de rezervă în vîrstă de 21 ani şi-a făcut debutul în prima echipă în meciul retur şi a marcat două goluri, dintre care unul chiar în ultimul minut de joc.

„Cei cinci magnifici“

Această victorie ne-a adus în semifinală unde aveam să întîlnim echipa Saragossa din Spania, despre a cărei linie de înaintaşi se spunea că ar fi la ora aceea cea mai bună în întreaga Europă. Ei erau supra numiţi „Los Cincos Magnificos“ — cei cinci magnifici — şi de prelutindeni auzeam că erau un cvintet redutabil.

Aş dori să menţionez aici că unul din „secretele“ lui Ron Greenwood constă în faptul că el cere tuturor jucătorilor săi să gîndească, nu numai să execute dispoziţiile primite ca nişte păpuşi trase de sfori. Unii antrenori, ce e drept, nu acordă jucătorilor lor nici un fel de credit în materie de gîndire proprie. Al nostru, în schimb, pentru a putea elabora un plan tactic amănunţit împotriva spaniolilor, trimise pe Ron Boyce şi Geoff Hurst să urmărească jocul viitorilor noştri adversari. Geoff urma să-şi îndrepte atenţia asupra atacului, iar Ron asupra apărării.

În primul joc disputat acasă, conduceam cu 2—0 după numai 24 minute de joc. Apoi, nu ştiu dece, am slăbit mult ritmul şi spaniolii reuşiră să marcheze. Galeria, în schimb, ne rămase credincioasă, susţinîndu-ne tot mai mult pe măsură ce spaniolii atacau. Fluierul final ne salvă de la un meci nul. Pentru jocul retur de la Saragossa nu-l mai aveam pe Johnny Byrne care era accidentat. Într-un timp relativ scurt, avantajul nostru minim de un gol se duse. Marcellino marcă din corner iar, apoi, portarul nostru Jim Standen, boxînd în ultima instanţă o minge de pe linia porţii, o trmise în picioarele lui Lapetra care o introduse în plasă de la numai cinci metri.

„Cei cinci magnifici“ erau în formă de zile mari şi accelerau mereu ritmul. Dar cu toate că stăpîneau întreg terenul, nu mai reuşiră să marcheze nici un gol pînă la sfîrşitul primei reprize. Imediat după reluarea jocului, Martin Peters profită de puţin spaţiu pentru a trimite mingea uşor lui Brian Dear care o prelungi cu multă precizie la Sissons. Johnny făcu cîţiva paşi şi cu şpiţul trimise balonul drept la păianjen. După acest gol, „magnificii“ se prăbuşiră aproape total. Nu le mai reuşea nici o acţiune. În întreaga repriză secundă ei traseră numai de două ori la poartă. Cu cinci minute înainte de sfîrşitul partidei, Santamaria, fostul jucător al faimoasei echipe Real Madrid, il faultă pe Brian Dear undeva, în afara careului. Lovitura nu păru de loc periculoasă, dar Dear îşi adună toate puterile şi trase un şut bombă direct pe poartă. Gol. Eram în finală.

Londonezii care veniseră cu echipa noastră la Saragossa îşi manifestau bucuria, aruncînd cu pernele de pe locurile respective. Jim Standen, portarul, căzu în genunchi. Nu fusese prea solicitat dar tensiunea îl epuizase.

A doua zi, la Londra, telefoanele noastre sunară fără încetare. Toţi voiau să le rezervăm bilete pentru finală, cu toate că în momentul respectiv încă nu se ştia cine va fi a doua finalistă. Locul de disputare al finalei în cadrul „Cupei Cupelor“ fusese decis de U.E.F.A. încă de la începutul competiţiei şi noi eram într-adevăr încîntaţi că vom putea juca în oraşul nostru. Voiam ca acest meci, finala, să fie adevărată răsplată pentru credincioşii noştri suporteri din estul Londrei, care în toate situaţiile, la bine şi la rău, dar mai ales la rău, erau alături de noi.

Întreaga echipă se deplasă cu avionul la Lausanne, pentru a urmări meciul decisiv între ceilalţi doi semifinalişti, Torino şi München 1860. Doar Jim Standen şi cu mine rămaserăm acasă. Jim pentru că făcea parte din echipa de cricket împotriva Noii Zeelande, iar eu jucam în naţionala Angliei pe Wembley, împotriva Ungariei.

Cu toţii ne pusesem speranţele în Torino, crezînd că va cîştiga acest meci, în parte pentru faptul că la ei juca Gerry Hitchens, fostul centru înaintaş de la Aston Villa, dar în special pentru felul impresionant în care echipa germană învinsese, cu numai cîteva luni în urmă, într-un meci amical e adevărat, pe Chelsea cu 2—0. Münchenezii n-au ţinut însă seama de dorinţele noastre şi au cîştigat semifinala. Aşa se făcu că aveam de înfruntat pe Wembley exact echipa de care ne temeam cel mai mult.

Münchenezii se puteau lăuda cu o mulţime de mari talente fotbalistice. Portarul lor, iugoslavul Petar Radenkovici, era considerat după disputarea semifinalei, ca unul din cei mai buni din lume. Un alt iugoslav, Stefan Bena, half dreapta în echipa germană, fusese de patru ori internaţional în echipa Iugoslaviei. Mai era halful stînga Otto Luttrop, supranumit „Otto atomicul“, pentru viteza cu care ştia să-şi schimbe poziţia pe teren, golgeterul şi căpitanul echipei Rudi Brunnenmaier şi „creierul“ echipei, interul dreapta Hennes Kuppers.

Clipele dinaintea şi din timpul finalei

Galeria germană sosi la Londra cu treizeci de avioane, 70 autocare şi nu ştiu cîte trenuri speciale ; peste 15.000 cu toţii, pentru a sprijini echipa München 1860 în finala anului 1965 a „Cupei Cupelor“. Era o galerie mică în raport cu capacitatea stadionului, dar foarte zgomotoasă în raport cu galeria londoneză care umplu stadionul pînă la refuz. Bavarezii agitau tot timpul fanioanele şi pălăriile lor tiroleze cu pene.

În acea seară de mai, Wembley-ul număra 100.000 spectatori, cifră record pentru un meci în nocturnă în Anglia. Alte 30 milioane de spectatori urmăreau, cu ajutorul televiziunii, partida în Anglia, Republica Federală a Germaniei, Danemarca, Olanda, Austria şi Elveţia. În ultimul timp nu se discuta la noi decît despre reînvierea fotbalului englez. Liverpool reuşise să ajungă pînă în semifinala Cupei Campionilor Europeni unde a trebuit să încline steagul în faţa lui Internazionale-Milano. Se părea că anii dominaţiei continentale se apropie de sfîrşit. Va reuşi oare West Ham să repete performanţa lui Tottenham Hotspurs şi să cîştige „Cupa Cupelor“ ?

Ştiam că va fi un meci disputat cu dîrzenie. Urmărisem în Germania meciul amical cu Chelsea şi ne-am dat seama atunci că din toate echipele participante la ediţia respectivă din „Cupa Cupelor“, acesta va fi pentru noi adversarul cel mai dificil. Tot ce puteam spera era ca să ne întîlnim cu el cît mai tîrziu...

Aş minţi dacă aş spune că în echipa noastră domnea prea multă încredere cu privire la acest joc. Ne consolam cu ideea că însuşi faptul de a fi ajuns în finală este o realizare remarcabilă, dar Ron Greenwood gîndi altfel.

— A ajunge pe Wembley nu înseamnă nimic în această competiţie sau în oricare alta, spuse el. Nimeni nu se interesează de o echipă învinsă. Voi sînteţi aici ca să arătaţi milioanelor de oameni ceea ce sînteţi în stare.

Auzisem şi ce a spus unul din marii noştri suporteri cu numai cîteva săptămîni în urmă, cu ocazia finalei „Cupei Angliei“ între echipele Liverpool şi Leeds United, un meci de factură slabă de altfel, căci ambele echipe se aflau în momentul acela într-o totală eclipsă de formă. Cineva din cei prezenţi pe stadion întrebă pe vicepremierul George Brown (actualul ministru de externe al Marii Britanii — n.n.) ce părere are despre finală.

— Nu am venit decît să verific terenul, spuse el. Voi reveni pentru a vedea adevărata finală de cupă între West Ham şi München.

Era o ocazie fantastică în adevăratul înţeles al cuvîntului. O seară cu cerul înstelat cum rar întîlneşti la noi şi o mulţime imensă pe stadion, care se afla în cea mai bună dispoziţie ; o adevărată galerie de fotbal, marea ei majoritate fiind de partea noastră. Toţi se simţeau ca făcînd parte din acest joc, cu excepţia unui număr extrem de redus de aşa-zişi „neutri“ care vin la orice meci doar cu intenţia de a bombăni.

Chiar din prima secundă, odată cu lovitura de începere, jocul a avut un ritm infernal. Noi ieşirăm la atac de la bun început, fără obişnuitele tatonări, deschizînd larg pe aripi. După cîteva minute obţinurăm o lovitură liberă care a fost reţinută însă de portar. În minutul următor l-am văzut liber pe stînga pe Geoff Hurst şi i-am trimis o pasă precisă. Geoff pasă în diagonală către Brian Dear care se afla în marginea careului. Şutul lui trecu (într-adevăr) milimetric peste bara transversală.

După această mică emoţie, München trecu cu întreaga echipă la atac. Admit că am rămas în postura de admiratori la und-doiurile executate cu rafinament de Brunnenmaier şi Grosser, dar şuturile decisive pe poartă au fost blocate de Jim Standen prin plonjoane de mare curaj. Apoi John Sissons preluă o minge „lucrată“ de Alan Sealey şi trase alături. Brian Dear se apropie la rîndul lui de poartă, trase periculos şi ceea ce părea pentru toţi un gol sigur fusese salvat de Radenkovici care făcu un salt acrobatic pe diagonala porţii.

Era un joc bun, rapid, în care se integraseră jucătorii ambelor echipe, dar odată cu terminarea primei reprize, eram îngrijorat. Mai văzusem eu situaţii în care o echipă care-şi iroseşte şansele de gol, pierde pînă la urmă suflul. Căci dacă superioritatea în cîmp nu se concretizează prin goluri, jucătorii încep să creadă că nu sînt „în zi bună“.

Repriza a doua începu cu trei intervenţii spectaculoase ale lui Jim Standen, care salvă goluri gata făcute. Joe Kirkup îl deposedă pe Brunnenmaier de balon şi trimise în adîncime lui Brian Dear. Din nou şut bun, din nou o ratare milimetrică, de data aceasta pe lîngă bara laterală.

În afară de ratări, spectaculoase chiar, aş zice, de ambele părţi, jocul în sine era unul din cele mai satisfăcătoare la care am participat vreodată. În primul rînd — şi mai presus de orice — era un joc absolut curat, lipsit pînă şi de cele mai mici obstrucţii sau duritâţi cu care de fapt eşti obişnuit şi la care te aştepţi, mai ales în jocurile cu „miză“. Un joc deschis, rapid şi atractiv. Din reacţiile publicului îmi dădeam seama că toţi cei prezenţi erau încîntaţi. Tot ce mă îngrijora în clipele acelea era faptul că mulţimile acestea entuziaste ar putea fi decepţionate pînă la urmă de rezultatul final.

Noaptea portarilor

Johnny Sissons reuşi să-l păcălească pe Radenkovici, dar se pripi şi mingea lovi bara de unde reveni în teren, drept în picioarele lui Geoff Hurst. Un şut formidabil... şi Radenkovici salvă „in extremis“ Nu pot conteni cu superlativele, căci era într-adevăr ziua, sau mai bine zis, noaptea portarilor.

În minutul 69 Ron Boyce şi Brian Dear reuşiră să desfacă apărarea germană. Ron dribla, cu mingea lipită de picior, întreaga apărare münchenezâ şi în momentul cînd era să fie făcut „sandwich“ între doi jucători germani, pasă lui Alan Sealey. Acesta mai făcu doi paşi şi şută dintr-un unghi aproape imposibil, în cădere, chiar în momentul cînd fusese atacat. Cînd se ridică, văzu mingea în plasă.

— Va urma —

Traducere de RADU HERBAY

Carnet extern

TEHNICA LA ORDINEA ZILEI

Trecut prin cele mai diverse stări de spirit, fotbalul francez încearcă să rămînă pe drumul refacerii, aşa cum şi-a propus-o printr-un vast plan al federaţiei din Paris. O comisie a reorganizării a trecut la aplicarea acestui plan.

Punctul de vedere al antrenorilor este reprezentat de un grup al celor mai competenţi specialişti, alcătuit din : Dugauguez, Boulogne, Wartel, Guerin, Troupel, Batteux, Mercier, **căruia i se adaugă reprezentanţi ai Institutului Naţional de Sport. Materialele elaborate de antrenorii citaţi pornesc de la clara constatare că fotbalul francez se prezintă la un nivel tehnic ce-l situează pe al treilea plan european. În indicaţiile ce se dau, însuşite de forul de specialitate, se accentuează asupra necesităţii ca pregătirii tehnice să i se acorde cea mai mare atenţie. Comisia cere F.F.F. (Federaţia Franceză) ca să preia controlul antrenamentelor echipelor de toate gradele, atît prin antrenorii federali cît şi prin aceia care lucrează în cadrul ligilor de fotbal, constituite pe plan regional.**

Pentru organizarea asistenţei tehnice comisia este pentru crearea unei direcţii de specialitate, în cadrul federaţiei, a unei şcoli superioare de fotbal. Pentru întocmirea regulamentului şi sistemului de funcţionare, lucrează o comisie alcătuită din Burlaz, Dugauguez, Wartel, Guerin, Bertrand.

Următoarele etape de lucru ale comisiei sînt dedicate reorganizării sistemului competiţional. Cum se vede, eforturile de a readuce fotbalul francez la strălucirea pe care a avut-o cîndva sînt energice şi tind spre o perspectivă largă.

Constatăm şi aici — ca şi în atîtea alte situaţii — că „nodul gordian“ rămîne tehnica jucătorilor, fără de progresul căreia nu poate fi vorba de „mers înainte“.

IMPRESII DE LA FAŢA LOCULUI

(Urmare din pag. a 5-a)

Orientare în atac ? Nimic ! Doar încercări sporadice ale lui Cuperman, care s-a zbătut dar fără rezultat, eforturi ale lui Lucescu, risipă de energie din partea lui Iancu... Cîtă derută a existat în echipa noastră, cît de temeinic pregătită a fost ea pentru meciul acesta se poate deduce şi din faptul că în repriza a doua au fost făcute nu mai puţin de **patru schimbări.** Adică, atîtea cîte se fac de obicei la meciurile de verificare din cursul săptămînii, la experimente...

Este adevărat, echipa Bucureştiului a fost ceva mai activă după pauză, perioadă în care a avut mai multe acţiuni de atac. Iar două şuturi, unul al lui Dobrin, altul al lui Iancu, l-au scos din amorţeală pe portarul Tamaş. Dar jocul nostru, în ansamblu, n-a depăşit calificativul foarte slab.

Şi acum, obişnuitele noastre aprecieri asupra jucătorilor.

Haidu a salvat de două ori mingi formidabile (min. 28, şut al lui **Farcaş**; min. 30, şut al lui Varga) dar a comis şi erori care i-au atras înlocuirea cu **Constantinescu,** mai norocos, dar nu mai convingător. Remarcabilă intervenţia lui din min. 79 cînd a blocat un balon în picioarele lui Bene, intrat singur în careu. **Kiss** şi-a făcut un debut promiţător. **Nunweiller III** şi **Barbu** au făcut ce au putut pentru ca scorul să nu ia proporţii. „Un-doi“-urile în mare viteză realizate de Albert şi Varga le-au produs mari dureri de cap şi nu le-au putut face mereu faţă. **Hălmăgeanu** s-a luptat cu Bene cu mijloace tehnice inegale. **Negrea** a navigat la întîmplare pe la mijlocul terenului, **Libardi** a fost şi el un jucător oarecare îmbrăcat în tricou galben, **Deselnicu** a intrat pe teren pentru ca să îngroaşe zidul de jucători din faţa careului. **Sorin Avram** a lucrat două-trei mingi bune, ca şi **Cuperman,** dar amîndoi s-au mărginit la curse fără efect. **Lucescu** a încercat pătrunderi pe centru dar a pierdut baloane uşoare. **Iancu** a dovedit că nu poate face saltul de la nivelul Farului la nivelul internaţional. Singurul jucător care ne-a dat satisfacţii a fost **Dobrin.**

În general, partida de la Budapesta a fost un fiasco.

O „cădere“ zgomotoasă, încă de la premieră, a unei piese proaste: echipa naţională experimentală.